

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över promemorian Pausad BNP-indexering av skatten på bensin och diesel för 2022

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Det föreslås en ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi innebärande att den årliga BNP indexeringen av skatten på bensin, diesel, flygfotogen samt vissa oljor med hög svavelhalt inte ska tillämpas för kalenderåret 2022. Skattesatserna för 2022 ska därmed endast räknas om baserat på den faktiska förändringen i konsumentprisindex mellan juni 2020 och juni 2021. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 november 2021 och gälla t.o.m. den 31 oktober 2022.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Förslagsställaren anger att sedan 1994 ska en årlig omräkning ske av såväl koldioxid- som energiskattesatserna på bl.a. bensin och diesel med förändringar i konsumentprisindex (KPI). Syftet med indexeringen är att realvärdesäkra skattesatserna. För bensin och diesel beaktas sedan den 1 januari 2016 även utvecklingen av bruttonationalprodukten (BNP) vid den årliga omräkningen. Detta sker genom ett schabloniserat årligt tillägg om två procentenheter till KPI-omräkningen. Reglerna om BNP-indexeringen infördes i syfte att spegla en hög ambitionsnivå i klimatarbetet och ge en långsiktig signal om vikten av att minska utsläpp av växthusgaser och även bidra till en effektivare energianvändning. Den 1 juli 2018 infördes en reduktionsplikt för inblandning av biodrivmedel i bensin och diesel¹. Med reduktionsplikten följer en skyldighet att minska utsläppen av växthusgaser från bensin och diesel genom inblandning av biodrivmedel. Till följd av högre produktionskostnader är biodrivmedel än så länge dyrare än bensin och diesel. Det anges att regeringen i budgetpropositionen för 2021 aviserade att reduktionsnivåerna inom reduktionsplikten kommer att höjas till 2030 och att den därefter remitterat ett förslag med nya reduktionsnivåer. För att möta ökade drivmedelspriser till följd av ökad inblandning av biodrivmedel anges att BNP-indexeringen av skatten på bensin och diesel bör pausas fram till kontrollstationen för reduktionsplikten 2022. Ett första steg i arbetet med att pausa BNP-indexeringen beslutades av riksdagen i december 2020. Den regleringen trädde i kraft den 1 januari 2021. Av författningstekniska skäl genomförs åtgärden för ett kalenderår i taget.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

¹ Lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren anger att förslaget syftar till att möta ökade pumppriser på bensin och diesel som kan uppstå till följd av högre inblandning av biodrivmedel inom reduktionsplikten och att om ändringsförslagen inte genomförs skulle priset vid pump blir högre. Förslagsställaren anger att promemorian inte behandlar några förslag om förändringar i reduktionsplikten.

Regelrådet gör följande bedömning. Effekterna av om förslagen i innevarande promemoria inte kommer till stånd framgår. Det saknas emellertid resonemang kring alternativa lösningar. Det hade exempelvis varit möjligt att föreställa sig andra konstruktioner eller skattenivåer för att begränsa de negativa effekterna för företag med anledning av reduktionsplikten, inklusive ett permanent borttagande av bestämmelsen om BNP-indexering i stället för årligt återkommande pauser. Detta oaktat om förslagsställarens slutsats blivit att det befintliga regelverket eller befintliga och föreslagna åtgärder bedöms vara de mest ändamålsenliga. Förslagsställaren understryker att inga förändringar i reduktionsplikten omfattas av förslaget. Då de olika regelverken delvis motverkar varandra hade det även varit önskvärt med ett mer utförligt resonemang kring detta.

Regelrådet finner därför redovisningen av alternativa lösningar bristfällig, men redovisningen av effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med dels rådets direktiv 2003/96/EG om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, dels reglerna om statligt stöd som följer av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Förslaget bedöms därför vara förenligt med EU-rätten.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställaren hänvisar till olika EU-regelverk, men det saknas helt beskrivningar av hur förslaget förhåller sig till dessa. Givet förslagets karaktär är den knapphändiga beskrivningen dock tillräcklig.

Regelrådet finner därför redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges att regeringen före november månads utgång ska fastställa de omräknade skattesatserna som ska tas ut påföljande år. För att regeringen ska kunna ta hänsyn till ändringen när den i november 2021 ska utfärda förordningen och fastställa de omräknade skattebeloppen för 2022 bör den tillfälliga ändringen träda i kraft den 1 november 2021. Förslaget anges förväntas medföra vissa kostnader av engångskaraktär för Skatteverket, t.ex. kostnader för åtgärder för att tillgodose företagens informationsbehov. Förslaget anges dock inte medföra något behov av informationsinsatser som går utöver vad som normalt sker vid regelförändringar.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att förslagsställaren tagit hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande. Det hade varit relevant att utöver regeringens behov även redovisa eventuella överväganden med hänsyn till företagens behov. Mot bakgrund av förslagets karaktär är detta dock ingen väsentlig brist. Redovisningen av eventuella behov av speciella informationsinsatser är knapphändig, men tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren anger att merparten av de totala volymerna av bensin och diesel förbrukas inom transportsektorn och att de näringssektorer som huvudsakligen påverkas är de som i hög grad är beroende av vägtransporter. Det anges även att åkerinäringen, jord- och skogsbruk samt gruvindustrin påverkas.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tillräckligt tydligt vilka branscher som berörs av förslaget. Det saknas helt uppgifter om antalet berörda företag och deras storlek. Givet förslagets karaktär är detta emellertid inte en väsentlig brist.

Regelrådet finner därför redovisning av förslagets påverkan på berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Förslagsställaren anger att en pausad BNP-indexering beräknas minska skatteintäkterna med 0,93 miljarder kronor 2022. Förslaget väntas medföra att energiskatten på bensin, miljöklass 1 blir cirka 13 öre lägre per liter (cirka 16 öre per liter inklusive moms) jämfört med om skattenivån med BNP-indexering skulle gälla 2022. Energiskatten på diesel, miljöklass 1, blir på motsvarande vis 9,5 öre lägre per liter (cirka 12 öre per liter inklusive moms). En mervärdesskatteeffekt tillkommer om priset på drivmedel i motsvarande mån förändras och om köparen är en privatperson. För företag som har rätt att dra av denna ingående mervärdesskatt tillkommer inte någon sådan effekt. De lägre skattenivåerna på diesel påverkar i första ledet åkerinäringen och därigenom även den industri och de näringar som i hög grad är beroende av vägtransporter. Förslaget bedöms även medföra viss kostnadsminskning för svenskt jord- och skogsbruk samt gruvindustri då förslaget innebär lägre skatt på diesel jämfört med den skattenivå som följer av den årliga indexeringen. Förslaget bedöms i stort sett inte påverka företagens administrativa kostnader varken på kort eller lång sikt. Förslaget bedöms inte föranleda förändringar av några andra kostnader för företagen.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställaren anger att förslaget medför minskade skatteintäkter för staten och kostnadsbesparingar för företagen. Givet förslagets karaktär anser Regelrådet inte att kvantifiering av de administrativa kostnadsbesparingarna för företagen nödvändig.

Regelrådet finner därför redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det förekommer inget resonemang kring påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Givet förslagets karaktär bedömer Regelrådet att en sådan redovisning inte är behövlig och finner därför avsaknad av redovisning i detta avseende godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren har, förutom de kostnadsminskningar som angivits ovan, bedömt att förslaget inte föranleder förändringar av några andra kostnader för företagen. Regelrådet ser ingen anledning att ifrågasätta denna bedömning och finner därför redovisningen av regleringens påverkan på företagen andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det förekommer inget resonemang kring särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning, Trots detta finner Regelrådet, givet ärendets karaktär, avsaknad av redovisning i detta avseende godtagbar.

Sammantagen bedömning

Förslaget medför såvitt Regelrådet kan bedöma huvudsakligen kostnadsbesparingar för berörda företag. Flera aspekter är tillräckligt utredda, men det förekommer även brister, företrädesvis kring redovisningen av alternativa lösningar.

Givet förslagets karaktär finner Regelrådet dock att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 14 april 2021.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Hanna Björknäs, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Anna Stattin
Föredragande